

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 czerwca 2021 r.

w sprawie uczczenia 65. rocznicy Poznańskiego Czerwca '56

W uznaniu wielkiej roli Poznańskiego Czerwca 1956 roku w najnowszej historii Ojczyzny Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd wszystkim wówczas protestującym oraz wyraża uznanie dla tych, którzy pielęgnują pamięć o zrywie poznańskich robotników przeciw komunistycznej władzy.

28 czerwca 1956 roku o 6.30 rano dźwięk syren fabrycznych zakładów Hipolita Cegielskiego, zwanych wówczas zakładami im. Józefa Stalina, dał sygnał do największego od 1944 roku wystąpienia przeciw władzy komunistycznej w Polsce.

Do maszerujących ku centrum miasta robotników fabryki Cegielskiego dołączyły dziesiątki tysięcy poznaniaków, w tym pracownicy innych przedsiębiorstw i instytucji, studenci i uczniowie. Protest, wywołany głównie przez pogarszające się warunki życia i pracy, a szczególnie przez dyskryminację ekonomiczną Wielkopolski w okresie stalinizmu, szybko przekształcił się w wystąpienie polityczne.

Do haseł „My chcemy chleba dla naszych dzieci” i „Precz z normami” doszły „Chcemy wolności”, „Precz z cenzurą”, „Precz z komunistami”. W ciągu kilku godzin demonstranci przeszli budynki Komitetu Wojewódzkiego PZPR, Miejskiej Rady Narodowej, więzienia, sądu i prokuratury, a także większość posterunków Milicji Obywatelskiej w mieście i okolicy. Do strajku przystąpiły, prócz zakładów poznańskich, także przedsiębiorstwa w innych miastach Wielkopolski, m.in. w Luboniu, Kostrzynie i Swarzędzu.

Pierwsze strzały do demonstrantów padły z gmachu Urzędu Bezpieczeństwa. Tam zapewne zginął 13-letni Romek Strzałkowski, później uznany za symbol Poznańskiego Czerwca. Decyzją Biura Politycznego KC PZPR do pacyfikacji zbuntowanego miasta użyto ponad 10 tysięcy żołnierzy, 360 czołgów i blisko tysiąca innych pojazdów wojskowych. Walki zakończyły się nad ranem 30 czerwca. Zginęło w nich co najmniej 58 osób, około 650 zostało rannych, a 750 aresztowano.

Choć poznański bunt krwawo stłumiono, to przyczynił się on do zakończenia okresu stalinizmu w Polsce i do odwilży październikowej 1956 roku. Poznański Czerwiec odbił się

też głośnym echem w świecie i był inspiracją dla antykomunistycznego powstania węgierskiego z jesieni 1956 roku.

W 65. rocznicę tamtych wydarzeń Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża wdzięczność bohaterom Poznańskiego Czerwca i składa najwyższy hołd jego ofiarom. Uznanie i pamięć należą się także pracownikom poznańskiej służby zdrowia ratującym rannych, osobom represjonowanym po Czerwcu '56 oraz ich odważnym adwokatom. Senat wyraża podziękowanie wszystkim, którzy dbali i dbają o pamięć tamtych dni, zwłaszcza osobom, które narażając się na represje, głosiły prawdę o Poznańskim Czerwcu w latach komunizmu.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI